

hude bike več milj daleč goniti. Tudi je bil prostor le omejen na 120 kosov, ker večega števila niso dopuščale finančne moči, ki so bile v to svrhu na razpolago. Sicer pa je imela ta razstava nekako tudi nalog povišati slavnost, ki se je praznovala o tej priliki, da se je naša domovina pokazala tudi kot poljedelska, posebno živinorejska, ker je za to v resnici tudi sposobna. Marsikater tujec je obiskoval tudi to razstavo in zamogel prepričati se, da je Kranjska vendar-le uže lep korak storila v napredku živinoreje, ker je zamogla toliko lepih, za rejo izvrstno sposobnih goved razstaviti. Pa tudi naši deželani so imeli priliko med seboj seznaniti in pogovarjati se in istinito sem slišal živinorejce pogajati se, da mu obljubi lastnik prav lepe krave kako telico ali junčka, da tudi on pride do tega koristnega plemena. In mar ni učinila ta krasna živina globokega vtisa na obiskovalca priprostega kmetiča, ki je videl, kaj so njegovi sosedje, ki imajo enako zemljo, dosegli? Brez dvombe! Iz tega je razvidno, da je družba tudi drug namen, ki je podučljiv in spodbudljiv imel biti, povoljno dosegla.

Po predpisih veljavnih za premiranje goved ima sleherna žival vsaj 20 vrednostnih enot imeti, sicer ne dobi darila; iz „Novic“ so pa uže znane številke obdarovanih živali in iz teh razvidno, da je velika večina dobila tudi nad 25 enot pri vsem tem, da je prisojevalna komisija dokaj strogo postopala pri presojevanji živali.

To je sedaj jasno, da imamo uže precéj za izrejo žlahne govede sposobnih živali, naj bi ta lep zgled spodbujal kmetske živinorejce k napredku, slavno kmetijsko družbo pa k vstrajni delavnosti in skrbi za povzdigo govedoreje, tega mogočnega stebra, skoro bi rekel, edinega rešila kranjskega kmetijstva! —

Gospodarske izkušnje.

* *Žaba in krot* prehvaliti ne more viši vrtnar Ilseman v Ogerskem Altenburgu z ozirom na veliko množino mrčesa, katerega pokončajo te živali. Ilseman piše: „Žaba je ena najkoristnejših živali, kar jih je za vrtnarja, ona je pokončevalka žužkov, da jej ga ni enacega, muhe, veše, mušice, metulje itd., same leteče stvarice, katere drugim zasledovalcem lahko uhajajo, loví skokoma in v teh zamorí brez števila zalege in gosenic itd. Žaba ni sovražnik, ampak prijatelj vrtnarjev, in kdor jo preganja s svojega obdelanega zemljišča, ravna nespametno. Nobena žival ne osnaži naših rastlin boljše od polžev, zemeljskih bolh, zalége hroščev in črvov, kakor žaba. — Enako, kakor žaba, in še bolj kaže se koristna krot. Ona je eden najspretnejših in najbolj neutrudljivih pokončevalcev žužkov, ona pokončava v kletih prešičice (stonoge) in ščurke, na vrtilih pa gliste, ličinke, vsakovrstne gosence, in to, ker je grozovito požrešna, v velikanskih množinah. — Iz teh vzrokov priporočam omenjeni živalici v varstvu vsem prijateljem vrtnarstva.“

Mlekarske zadeve.

(Dalje.)

Kako se ima mleko preiskavati.

§. 29.

Kedarkoli kak služabnik ali ud društva sumljivo mleko zapazi, morata se preglednika z mlekarnjem vred précej in izvanredno podati v mlekarijo, da preiščeta sumljivo mleko. Če se ne dá preuredba ali ponaredba

hipoma dokazati, podasta se preglednika in mlekar prvič, ko se imajo krave molzti, v hlev dotičnega skladca in molzejo njega krave sami ali jih dajo gori omenjene tri osebe v pričo njih drugim molzti.

Namolzeno tako mleko se prinese pod varstvom v mlekarijo, kjer se preišče. Kar druga preiskava pokaže, primeri se s tem, kar je dala prva preiskava, in razloček pokaže način in stopinjo preuredbe.

§. 30.

Pri vseh prepirih gledé dobrote mleka priznavajo se merodajni Müllerjevi preiskalni inštrumenti, kolikor se dajo za predmet prepira porabiti. Vsak ud se zaveže uže s pristopom, da se podvrže razsodbi na njih podlagi sklenjeni.

§. 31.

Po ukazu odborovem ali predsednikovem je vsak mlekoskladavec zavezan in mora brezplačno dati za preiskavo potrebno mleko. Kdor tega noče storiti, proti njemu se ima prinešeno mleko za popačeno.

§. 32.

Iz mleka pridobljeni pridelki se bodo prodajali komurkoli po ceni od odbora odločeni, toda le za gotovi denar. Revnim se sme mleko iz mlekarije na društveni račun prodajati.

O računstvu.

§. 33.

Odbor mora pri koncu mlekarske dobe, oziroma po razprodanih mlečnih izdelkih, natančni račun podati občnemu zboru.

§. 34.

Račun mora obsegati:

- vse dohodke in stroške celega mlekarskega leta po glavnih rubrikah knjigovodstva;
- statistični izkazek vsega od skladavcev danega mleka in iz njega pridobljenih izdelkov, kakor tudi, koliko da ima vsakdo dobiti denarja.

O prepirih.

§. 35.

Vse prepire o pomenu posameznih odločeb teh pravil ali poznejših društvenih sklepov razsodi samo občni zbor, kakor sploh vse prepire iz društvenih zadev.

Vse druge poti, tudi civilna pot, so v tem obziru izključene. Le odbor sme društvenika pri sodnji tožiti, če noče škode z lepa povrniti, mu po teh pravilih veljavno odmerjene globe plačati ali pripadlega deleža pri stroških polniti.

§. 36.

Kedar društvo iz enega ali drugega vzroka neha, ima poslednji občni zbor sklepati o društvenem premoženju, kako se ima na pr. razdeliti, ali drugače kar najbolje v prid obrniti.

Potovanje cesarjevo po Kranjskem.

(Dalje.)

Tretji dan. (13. julija.)

Program za ta dan bil je sledeči: 1. Zjutraj ob 7. uri ogled posadke vojakov. 2. Ob 10. uri splošne avdi-